

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä huhtikuuta 2025

161/2025

Laki

luotonostajista ja luotonhallinnoijista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 47 a artiklan mukaisesti järjestämättömäksi vastuuksi luokiteltujen, luottolaitoksen tekemien luottosopimusten mukaisten luotonantajan oikeuksien tai itse luottosopimuksen (*järjestämätön luotto*) ostamiseen ja hallinnointiin.

Tätä lakia ei sovelleta luottolaitokseen eikä viranomaiseen tai muuhun julkista hallintotehtävää hoitavaan.

Tätä lakia ei sovelleta järjestämättömän luoton hallinnointiin, jota suorittaa:

- 1) elinkeinonharjoittaja, joka on rekisteröity eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain (186/2023) mukaiseksi luotonantajaksi (*kuluttajaluotonantaja*);
- 2) asianajaja tai hänen apulaisensa;
- 3) vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettu vaihtoehtorahastojen hoitaja tai ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja hoitamansa rahaston puolesta;
- 4) sijoitusrahastolaissa (213/2019) tarkoitettu rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö hoitamansa rahaston puolesta.

Luottolaitokseen ja kuluttajaluotonantajaan sovelletaan kuitenkin 6 §:n 4 momenttia, 7 ja 8 §:ää sekä 10 §:n 2 momenttia silloin, kun ne hallinnoivat järjestämätöntä luottoa luotonostajan puolesta.

Saatavan perintää koskevista vaatimuksista säädetään saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

2 §

Luotonostaja

Luotonostajalla tarkoitetaan tässä laissa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka elinkeinotoiminnassaan ostaa luottolaitoksen myöntämän järjestämättömän luoton.

HE 208/2024
TaVM 5/2025
EV 31/2025

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2167 (32021L2167), EUVL L 438, 8.12.2021, s. 1

3 §

Luotonhallinnointi

Luotonhallinnoinnilla tarkoitetaan tässä laissa järjestämättömään luottoon liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien toimeenpanoa ja yhden tai useamman seuraavan toiminnon (*luotonhallinnointitoiminnot*) suorittamista luotonostajan puolesta:

- 1) järjestämättömän luoton perintä ja luottoon liittyvien maksettavien suoritusten kerääminen velalliselta;
- 2) järjestämättömän luoton ehtojen uudelleenneuvottelu velallisen kanssa;
- 3) järjestämättömän luottoa koskevien velallisten valitusten käsittely;
- 4) tiedottaminen velalliselle järjestämättömään luottoon liittyvistä maksettavista suorituksista ja niiden muutoksista.

Luotonhallinnoijalla tarkoitetaan tässä laissa oikeushenkilöä, joka elinkeinotoiminnassaan harjoittaa luotonhallinnointitoimintaa 3 luvussa tarkoitetun toimiluvan nojalla.

4 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista ETA-luottolaitosta;
- 2) *kuluttajalla* kuluttajansuojalain (38/1978) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuluttajaa;
- 3) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;
- 4) *ETA-luotonhallinnoijalla* luotonhallinnoijaa, jolla on toisessa ETA-valtiossa niiden säännösten nojalla myönnetty toimilupa luotonhallinnointitoiminnan harjoittamiseen, joilla luotonhallinnoijista ja luotonostajista sekä direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2167, jäljempänä *NPL-direktiivi*, on saatettu osaksi mainitun valtion kansallista lainsäädäntöä;
- 5) *kotivaltiolla* ETA-valtiota, jossa ETA-luotonhallinnoija on saanut toimiluvan luotonhallinnointitoiminnan harjoittamiseen;
- 6) *vastaanottavalla valtiolla* ETA-valtiota, jossa tämän lain mukaisesti toimiluvan saanut luotonhallinnoija tarjoaa tai aikoo tarjota luotonhallinnointipalveluja;
- 7) *toimivaltaisella viranomaisella* ETA-valtion viranomaista, joka on kyseisessä valtiossa nimetty NPL-direktiivin 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuksi viranomaiseksi, tai jos kyseisessä valtiossa on mainitun kohdan nojalla nimetty useampi kuin yksi viranomainen, sitä viranomaista, joka on kyseisessä valtiossa nimetty NPL-direktiivin 21 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi keskitetyksi yhteyspisteeksi.

5 §

Suhteita velallisiin koskevat yleiset periaatteet

Luotonostajien ja luotonhallinnoijien on suhteissaan velallisiin:

- 1) toimittava vilpittömässä mielessä, oikeudenmukaisesti ja ammattimaisesti;
- 2) varmistettava, että velallisille ei anneta harhaanjohtavia, epäselviä tai virheellisiä tietoja;
- 3) suojattava velallisten henkilötietoja ja yksityisyyttä;
- 4) varmistettava, että yhteydenpidossa velallisiin ei käytetä häirintää, pakottamista tai sopimatonta vaikuttamista.

Luotonostajia koskevat velvoitteet

6 §

Luotonhallinnointitoimintojen suorittajan nimeäminen

Luotonostajan on nimettävä luotonhallinnoija tai muu luonnollinen tai oikeushenkilö, jolla on oikeus harjoittaa luotonhallinnointitoimintaa, suorittamaan luotonhallinnointitoimintoja, jos luotonostaja ei itse suorita niitä.

Luotonostajan, jolla ei itsellään ole oikeutta harjoittaa luotonhallinnointitoimintaa, on nimettävä luotonhallinnointitoimintojen suorittaja kuluttajalle myönnetyn järjestämättömän luoton osalta.

Luotonostajan, jonka kotipaikka tai päätoimipaikka ei sijaitse ETA-valtiossa, on nimettävä luotonhallinnointitoimintojen suorittaja luonnolliselle henkilölle ja mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetun komission suosituksen 2003/361/EY liitteen 2 artiklassa tarkoitetulle mikroyritykselle, pienelle yritykselle tai keskisuurelle yritykselle myönnetyn järjestämättömän luoton osalta.

Luotonhallinnointitoimintojen suorittajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle nimensä ja yhteystietonsa viimeistään luotonhallinnointitoimintojen suorittamisen alkaessa.

Finanssivalvonnan on toimitettava 4 momentissa tarkoitetut tiedot ilman aiheutonta viivytystä vastaanottavan valtion tai kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä sen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa kyseessä oleva luotto myönnettiin.

7 §

Siirtoilmoitus

Luotonostajan tai luotonhallinnointitoimintojen suorittajaksi nimetyn on ilmoitettava velalliselle järjestämättömän luoton siirtämisestä, paitsi jos velallinen on saanut vastaavan ilmoituksen muulta taholta. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun velalliseen kohdistetaan luottoon liittyviä perintätoimia.

Ilmoitukseen on sisällyttävä seuraavat tiedot:

- 1) luotonostajan yksilöinti- ja yhteystiedot;
- 2) yhteystiedot luottosopimusta koskevia tiedusteluja varten;
- 3) mahdollisen luotonhallinnointitoimintojen suorittajaksi nimetyn yksilöinti- ja yhteystiedot ja tiedot tämän oikeudesta harjoittaa luotonhallinnointitoimintaa sekä mahdollisen luotonhallinnointipalvelujen tarjoajan yksilöinti- ja yhteystiedot;
- 4) velallisen maksettavana oleva velan pääoma, korot ja muut maksut ilmoituksen toimittamisajankohtana;
- 5) maininta siitä, että järjestämättömän luoton siirtäminen luotonostajalle ei vaikuta luottosuhteeseen liittyviin velallisen oikeuksiin;
- 6) Finanssivalvonnan yhteystiedot, tai, jos velallisen kotipaikka tai päätoimipaikka sijaitsee toisessa ETA-valtiossa, kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen yhteystiedot.

Kuluttajalle myönnetyn luoton siirtämistä koskevasta tiedonantovelvollisuudesta säädetään kuluttajansuojalain 7 luvun 25 §:ssä.

8 §

Yhteydenpito velallisen kanssa

Luotonostajan tai luotonhallinnointitoimintojen suorittajaksi nimetyn on kaikessa yhteydenpidossa velallisen kanssa mainittava yhteystiedot luottosopimusta koskevia tiedusteluja varten. Jos kyseessä on ensimmäinen yhteydenotto luotonhallinnointitoimintojen

suorittajaksi nimeämisen jälkeen, on velalliselle lisäksi toimitettava nimetyn yksilöinti- ja yhteystiedot ja tiedot tämän oikeudesta harjoittaa luotonhallinnointitoimintaa.

9 §

Kolmannen maan luotonostajan edustaja

Jos luotonostajan kotipaikka tai päätoimipaikka ei sijaitse ETA-valtiossa, luotonostajan on nimettävä ja ilmoitettava Finanssivalvonnalle edustaja, jonka kotipaikka tai päätoimipaikka sijaitsee ETA-valtiossa. Edustaja vastaa tässä laissa luotonostajalle säädettyistä velvoitteista.

10 §

Luotonostajan ilmoitusvelvollisuus järjestämättömän luoton siirrosta

Luotonostajan, joka siirtää ostamansa järjestämättömän luoton edelleen, on ilmoitettava Finanssivalvonnalle:

- 1) uuden luotonostajan tai 9 §:ssä tarkoitetun luotonostajan edustajan yksilöintitiedot;
- 2) siirrettyjen luottojen yhteenlaskettu lukumäärä, maksamatta oleva määrä ja arvo;
- 3) tieto siitä, sisältääkö siirto kuluttajalle myönnettyjä luottoja;
- 4) kyseessä olevien luottosopimusten vakuutena olevien omaisuuserien tyypit.

Luotonhallinnointitoimintojen suorittajaksi nimetty vastaa tässä pykälässä luotonostajalle säädettyistä velvoitteista.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä sekä tietojen toimittamistavasta ja toimittamisen ajankohdista.

Finanssivalvonnan on toimitettava tämän pykälän nojalla saamansa tiedot ilman aiheutonta viivytystä sen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa uuden luotonostajan tai 9 §:ssä tarkoitetun luotonostajan edustajan kotipaikka tai päätoimipaikka sijaitsee.

3 luku

Luotonhallinnointi

11 §

Luotonhallinnointitoiminnan luvanvaraisuus

Tässä laissa tarkoitetun luotonhallinnointitoiminnan harjoittaminen edellyttää Finanssivalvonnan myöntämää toimilupaa. Toimilupa voidaan myöntää oikeushenkilölle, jonka sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee Suomessa.

Toimilupahakemuksessa on ilmoitettava, aikooko luotonhallinnoija pitää hallussaan velallisten varoja osana luotonhallinnointitoiminnan harjoittamista.

12 §

Toimiluvan myöntämisedellytykset

Finanssivalvonta myöntää hakijalle luotonhallinnoijan toimiluvan todettuaan seuraavien edellytysten täyttyvän:

- 1) hakijan hallitukseen ja toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä henkilöt, joilla on EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 36 alakohdassa tarkoitettu huomattava omistususuus hakijassa, ovat luotettavia ja hyvämaineisia;
- 2) hakijan hallitukseen ja toimivaan johtoon kuuluvilla henkilöillä on kokonaisuudessaan riittävä liiketoiminnan harjoittamisen edellyttämä tietämys ja kokemus;

3) hakijalla on käytössään tehokkaat hallinto- ja ohjausjärjestelmät ja sisäisen valvonnan menetelmät;

4) hakija soveltaa asianmukaisia toimintaperiaatteita velallisten suojaamiseksi ja heidän oikeuksiensa toteutumisen varmistamiseksi;

5) hakijalla on käytössään velallisten valitusten kirjaamista ja käsittelyä koskevat menettelyt;

6) hakijalla on luottolaitoksessa erillinen tili velallisilta saatujen varojen säilyttämistä varten, jos hakija aikoo pitää hallussaan velallisten varoja osana luotonhallinnointitoiminnan harjoittamista.

Henkilöä ei pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla luotettavana ja hyvämaineisena, jos:

1) hänestä on rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitetussa rikosrekisterissä tai sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetussa sakkorekisterissä merkintä sellaisen rikoksen johdosta määrätystä rangaistuksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan sopimaton harjoittamaan luotonhallinnointitoimintaa, paitsi jos rikoksia on hakijan hallitukseen tai toimivaan johtoon kuuluvan henkilön osalta pidettävä kokonaisuutena arvioiden vähäisinä;

2) hän on käynnissä olevan maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena tai hänen toimintakelpoisuuttaan on muuten rajoitettu.

Hakijan hallitukseen tai toimivaan johtoon kuuluvaa henkilöä ei myöskään pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla luotettavana ja hyvämaineisena, jos hän on liiketoiminnan harjoittamisen yhteydessä laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työkyvyttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamista tai muulla vastaavalla tavalla osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan mainitussa tehtävässä.

Finanssivalvonnan on 1 momentin 3–5 kohdan mukaisten edellytysten arvioinnissa otettava huomioon hakijan koko ja sen toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä toiminnasta velallisen oikeuksille aiheutuvat riskit.

Jos toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevissa tiedoissa tapahtuu toimiluvan myöntämisen jälkeen olennainen muutos, luotonhallinnoijan on ilmoitettava muutoksista Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen antamisesta ja sisällöstä.

13 §

Toimilupahakemuksen käsittelyaika

Finanssivalvonnan on 45 päivän kuluessa luotonhallinnoijan toimilupaa koskevan hakemuksen vastaanottamisesta arvioitava, onko hakemukseen liitetty kaikki sen käsittelemiseksi tarpeelliset selvitykset ja tiedot.

Finanssivalvonnan on myönnettävä tai evättävä toimilupa viimeistään 90 päivän kuluttua siitä, kun kaikki hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset selvitykset ja tiedot ovat sen käytettävissä.

14 §

Toimiluvan peruminen

Finanssivalvonnan valtuudesta perua luotonhallinnoijan toimilupa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:ssä. Poiketen siitä, mitä mainitun pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädetään, Finanssivalvonta voi perua toimiluvan toiminnan lopettamisen perusteella, jos luotonhallinnoija on lopettanut luotonhallinnointitoiminnan harjoittamisen yli 12 kuukauden ajaksi. Finanssivalvonta voi perua toimiluvan myös, jos luotonhallinnoija ilmoittaa luopuvansa toimiluvasta.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava luotonhallinnoijan toimiluvan perumisesta vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä sen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa kyseessä oleva luotto myönnettiin.

15 §

Luettelo toimiluvan saaneista luotonhallinnoijista

Finanssivalvonnan on pidettävä luetteloa toimiluvan saaneista luotonhallinnoijista sekä luotonhallinnoijista, joilla on 21 §:n nojalla oikeus tarjota luotonhallinnointipalveluja Suomessa. Luettelo on asetettava julkisesti saataville yleisessä tietoverkossa ja saatettava säännöllisesti ajan tasalle.

Luetteloon on merkittävä Euroopan pankkiviranomaisen NPL-direktiivin 9 artiklan 1 kohdan nojalla antamien ohjeiden mukaiset tiedot.

Jos luotonhallinnoijan toimilupa peruutetaan, luotonhallinnoija on viipymättä poistettava luettelosta.

16 §

Luotonhallinnointisopimus

Luotonostajan puolesta toteutettavan luotonhallinnointitoimintojen suorittamisen edellytyksenä on luotonostajan kanssa tehty kirjallinen sopimus (*luotonhallinnointisopimus*), johon on sisällyttävä:

- 1) luotonhallinnoijan suoritettaviksi kuuluvien luotonhallinnointitoimintojen kuvaus;
- 2) luotonhallinnoijan palkkion määräytymisen ehdot;
- 3) määräykset luotonhallinnoijan oikeudesta edustaa luotonostajaa suhteessa velalliseen;
- 4) sitoumus noudattaa sopimuksen kohteena olevaan luottosuhteeseen sovellettavaa lainsäädäntöä sekä kohdella velallisia huolellisesti ja oikeudenmukaisesti;
- 5) vaatimus siitä, että luotonhallinnoija ilmoittaa luotonostajalle etukäteen luotonhallinnointitoiminnon ulkoistamisesta.

17 §

Luotonhallinnointitoiminnon ulkoistaminen

Luotonhallinnoija saa ulkoistaa luotonhallinnointitoiminnon ulkopuoliselle luotonhallinnointipalvelujen tuottajalle ainoastaan kirjallisen ulkoistamissopimuksen nojalla. Ulkoistamissopimuksessa on edellytettävä, että luotonhallinnointipalvelujen tuottaja on velvollinen noudattamaan tätä lakia ja muuta luotonhallinnointiin sovellettavaa lainsäädäntöä suorittaessaan sopimuksen mukaisia tehtäviään.

Ulkoistamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

- 1) luotonhallinnoija ei samanaikaisesti ulkoista kaikkia sen vastuulle kuuluvia luotonhallinnointitoimintoja;
- 2) ulkoistaminen ei vaikuta luotonhallinnoijan toimiluvan edellytysten noudattamiseen, sisäisen valvonnan toteuttamiseen tai luotonhallinnoijan toiminnan jatkuvuuteen;
- 3) ulkoistaminen ei estä Finanssivalvonnan toteuttamaa luotonhallinnoijan valvontaa;
- 4) luotonhallinnoijalla on pääsy kaikkiin ulkoistettuihin luotonhallinnointitoimintoihin koskeviin tietoihin.

Luotonhallinnoija, joka ulkoistaa luotonhallinnointitoiminnon, on edelleen vastuussa luotonhallinnointiin sovellettavan lainsäädännön noudattamisesta sekä velvoitteistaan luotonostajaan ja velallisiin nähden. Luotonhallinnoijalla on ulkoistamissopimuksen päättymisen jälkeen oltava ulkoistettujen luotonhallinnointitoimintojen suorittamisen edellyttämä asiantuntemus ja resurssit.

Luotonhallinnoijan on ennen luotonhallinnointitoiminnon ulkoistamista ilmoitettava ulkoistamisesta Finanssivalvonnalle ja mahdollisen vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

18 §

Velallisen varojen hallussapito

Luotonhallinnoijan on säilytettävä velallisilta saadut varat luottolaitoksessa tätä tarkoitusta varten olevalla erillisellä tilillä.

Kun velallinen suorittaa luotonhallinnoijalle maksun maksaakseen osittain tai kokonaan takaisin järjestämättömään luottoon liittyvän saamisen, kyseinen maksu on pätevä luotonostajaa kohtaan.

Kun luotonhallinnoija saa varoja velalliselta, sen on toimitettava tälle tosite, jossa todetaan suoritettu määrä.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettu luotonhallinnointipalvelujen tuottaja ei saa pitää hallussaan velallisten varoja.

19 §

Luotonhallinnointia koskevien tietojen säilyttäminen

Luotonhallinnoijan on tallennettava luotonostajan ja velallisten kanssa käymänsä yhteydenpito sekä luotonostajalta saadut luotonhallinnointitoimintojen suorittamista koskevat ohjeet.

Luotonhallinnointisopimus ja 1 momentissa tarkoitetut tiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan luotonhallinnointisopimuksen päättymisestä. Velallista koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä viiden vuoden ajan kyseessä olevaan luottoon kohdistuvien luotonhallinnointitoimintojen päättymisestä.

Luotonhallinnoijan on säilytettävä 17 §:ssä tarkoitettu ulkoistamissopimus ja tiedot mainituissa pykälässä tarkoitetulle luotonhallinnointipalvelujen tuottajalle annetuista asiaankuuluvista ohjeista viiden vuoden ajan ulkoistamissopimuksen päättymisestä.

20 §

Velallisten valitusten käsittely

Luotonhallinnoijan on kirjattava luottosuhdetta koskevat velallisten valitukset ja niiden johdosta toteutettavat toimenpiteet. Velallisten valitukset on käsiteltävä veloitusetta.

4 luku

Luotonhallinnointipalvelujen tarjoamisen vapaus

21 §

Luotonhallinnointipalvelujen tarjoaminen Suomessa

ETA-luotonhallinnoijalla on oikeus tarjota luotonhallinnointipalveluja Suomessa.

Kun Finanssivalvonta saa kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen ETA-luotonhallinnoijan aikomuksesta tarjota luotonhallinnointipalveluja Suomessa, sen on viipymättä ilmoitettava tälle ilmoituksen vastaanottamisesta. Vastaava ilmoitus on tehtävä, kun Finanssivalvonta saa mainitulta viranomaiselta ilmoituksen aiemmin toimitettujen tietojen muutoksista.

ETA-luotonhallinnoija saa aloittaa palvelujen tarjoamisen Suomessa, kun Finanssivalvonta on ilmoittanut kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle vastaanottaneensa 2 mo-

mentissa tarkoitettut tiedot, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä, kun nämä tiedot on toimitettu Finanssivalvonnalle.

22 §

Luotonhallinnointipalvelujen tarjoaminen toisessa ETA-valtiossa

Jos tämän lain mukaisesti toimiluvan saanut luotonhallinnoija aikoo tarjota luotonhallinnointipalveluja toisessa ETA-valtiossa, sen on ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle ja toimitettava sille seuraavat tiedot:

- 1) ETA-valtio, jossa kyseessä oleva luotto myönnettiin, jos tämä on luotonhallinnoijan tiedossa ja muu kuin vastaanottava valtio;
- 2) luotonhallinnoijan mahdollisen sivuliikkeen osoite vastaanottavassa valtiossa;
- 3) mahdollisen vastaanottavassa valtiossa toimivan luotonhallinnointipalvelujen tuottajan nimi ja osoite;
- 4) luotonhallinnointitoimintojen tarjoamisesta vastaanottavassa valtiossa vastaavat henkilöt;
- 5) tiedot mahdollisista toimenpiteistä, joita on toteutettu luotonhallinnoijan hallinto- ja ohjausjärjestelmien sekä sisäisen valvonnan menetelmien mukauttamiseksi järjestämättömään luottoon vastaanottavassa valtiossa sovellettavan lainsäädännön vaatimuksiin;
- 6) kuvaus menettelystä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan lainsäädännön noudattamiseksi, jos niitä säännöksiä, joilla rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849 on saatettu osaksi vastaanottavan valtion kansallista lainsäädäntöä, sovelletaan luotonhallinnoijiin;
- 7) tieto siitä, onko luotonhallinnoijalla asianmukaiset keinot yhteydenpitoon vastaanottavan valtion tai luottosopimuksen kielellä.

Finanssivalvonnan on 45 päivän kuluessa kaikkien 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle mainitut tiedot ja tieto siitä, onko luotonhallinnoijalla lupa pitää hallussaan velallisten varoja osana luotonhallinnointitoiminnan harjoittamista. Finanssivalvonnan on ilmoitettava luotonhallinnoijalle päivä, jona tiedot toimitettiin mainitulle viranomaiselle, ja päivä, jona tämä ilmoitti tietojen vastaanottamisesta. Finanssivalvonnan on myös toimitettava kaikki 1 momentissa tarkoitettut tiedot sen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa kyseessä oleva luotto myönnettiin, jos se ei ole vastaanottava valtio.

Luotonhallinnoijan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen tietojen myöhemmistä muutoksista Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta noudattaa tällöin 2 momentissa säädettyä menettelyä.

5 luku

Valvonta

23 §

Valvontaviranomainen

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan valvontavaltuuksista säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvussa.

24 §

Yhteistyö ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan toimittava yhteistyössä, vaihdettava tietoja ja sovitettava valvontatoimia yhteen muiden ETA-valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Finanssivalvonnan on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava toisessa ETA-valtiossa luotonhallinnointipalveluja tarjoavalle luotonhallinnoijalle määrätystä hallinnollisesta seuraamuksesta ja muusta valvontatoimesta vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä tarvittaessa sen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa kyseessä oleva luotto myönnettiin.

25 §

ETA-luotonhallinnoijan valvonta

Finanssivalvonta valvoo ETA-luotonhallinnoijan Suomessa olevan sivuliikkeen toimintaa sekä sellaista luotonhallinnointipalvelujen tarjoamista Suomessa, jota harjoitetaan sivuliikettä perustamatta. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta sekä mitä mainitun lain 33 a §:ssä säädetään oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa.

Jos Finanssivalvonta suorittaa ETA-luotonhallinnoijaan kohdistuvan paikan päällä tehtävän tarkastuksen, sen on ilmoitettava tarkastuksen tuloksista viipymättä kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos Finanssivalvonta katsoo, että ETA-luotonhallinnoija rikkoo tätä lakia tai muuta luotonhallinnointitoimintaan sovellettavaa lainsäädäntöä, sen on toimitettava kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle asiaa koskevat tiedot ja pyydettävä tätä toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet.

Jos kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen 3 momentissa tarkoitetun pyynnön perusteella toteuttamat toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi ja ETA-luotonhallinnoija jatkaa mainitussa momentissa tarkoitettua menettelyä, Finanssivalvonta voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 33 ja 33 a §:n sekä tämän lain 30 §:n ja Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvun hallinnollisia seuraamuksia koskevien säännösten nojalla.

Sen estämättä, mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi ryhtyä 4 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin välittömästi, jos se on tarpeen velallisten aseman turvaamiseksi. Finanssivalvonta voi lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:ssä säädetyn sakon uhalla osittain tai kokonaan kieltää ETA-luotonhallinnoijaa tarjoamasta luotonhallinnointipalveluja Suomessa siihen saakka, kunnes rikkomisen korjaamiseksi on toteutettu asianmukaiset toimenpiteet.

26 §

Tarkastuksen suorittaminen vastaanottavassa valtiossa

Finanssivalvonnan on pyydettävä vastaanottavan valtion toimivaltaista viranomaista avustamaan luotonhallinnoijaan tai luotonhallinnointipalvelujen tuottajaan kohdistuvan paikan päällä tehtävän tarkastuksen suorittamisessa vastaanottavassa valtiossa. Tarkastuksen suorittamiseen sovelletaan tällöin vastaanottavan valtion lainsäädäntöä.

27 §

Vastaanottavan valtion toimivaltaisen viranomaisen pyyntö

Jos vastaanottavan valtion toimivaltainen viranomainen pyytää Finanssivalvontaa ryhtymään valvontatoimenpiteisiin luotonhallinnoijan osalta ja toimittaa sille tarpeelliset asiaa koskevat tiedot, Finanssivalvonnan on kahden kuukauden kuluessa pyynnöstä toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot vireille pannuista hallinnollisen seuraamuksen määräämistä koskevista asioista tai niitä koskevista päätöksistä tai muista valvontatoimenpiteistä tai perusteet sille, miksi tällaisia toimenpiteitä ei ole toteutettu.

Finanssivalvonnan on säännöllisesti tiedotettava valvontamenettelyn etenemisestä vastaanottavan valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

28 §

Suomessa myönnetyn luoton hallinnointi toisessa ETA-valtiossa

Jos Finanssivalvonta katsoo, että toisessa ETA-valtiossa luotonhallinnointitoimintoja suorittava ETA-luotonhallinnoija rikkoo luotonhallinnointitoimintaan sovellettavaa lainsäädäntöä tai luottoon tai luottosopimukseen sovellettavia velvoitteita, ja kyseessä oleva luotto on myönnetty Suomessa, sen on toimitettava kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle asiaa koskevat tiedot ja pyydettyä sitä toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet.

29 §

Kieltopäätös

Finanssivalvonnan on kiellettävä luotonhallinnointitoiminta, jota harjoitetaan ilman toimilupaa. Jos siihen on erityistä syytä, kieltä voidaan kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Finanssivalvonta voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

6 luku

Hallinnolliset seuraamukset ja korvausvastuu

30 §

Seuraamusmaksu

Säännöksiä, joiden laiminlyönnistä ja rikkomisesta määrätään Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 6 §:n säännökset luotonhallinnointitoimintojen suorittajan nimeämisestä sekä luotonhallinnointitoimintojen suorittamisen alkamisen johdosta Finanssivalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta;
- 2) 7 §:n säännökset siirtoilmoituksen tekemisestä;
- 3) 8 §:n säännökset yhteydenpidosta velallisen kanssa;
- 4) 9 §:n säännökset luotonostajan edustajan nimeämisestä ja ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle;
- 5) 16 §:n säännökset luotonhallinnointisopimuksen tekemisestä;
- 6) 17 §:n säännökset luotonhallinnointitoiminnon ulkoistamisesta luotonhallinnointipalvelujen tuottajalle;
- 7) 18 §:n säännökset velallisen varojen hallussapidosta;
- 8) 19 §:n säännökset luotonhallinnointia koskevien tietojen säilyttämisestä;
- 9) 20 §:n säännökset velallisten valitusten käsittelystä.

Hallinnollisten seuraamusten määrittämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

31 §

Korvausvastuu

Luotonostaja on velvollinen korvaamaan vahingon, joka velalliselle on aiheutunut tämän lain vastaisesta menettelystä suoritettaessa järjestämättömään luottoon liittyviä luotonhallinnointitoimintoja.

Jos vahinko on aiheutunut luotonhallinnointitoimintojen suorittajan virheellisestä menettelystä, myös luotonhallinnointitoimintojen suorittaja on vastuussa vahingon korvaamisesta.

Luotonostajalla, joka on joutunut maksamaan vahingonkorvausta luotonhallinnointitoimintojen suorittajan virheellisen menettelyn vuoksi, on oikeus saada tältä maksamansa korvaus takaisin, elleivät luotonostaja ja luotonhallinnointitoimintojen suorittaja ole toisin sopineet.

Velvollisuudesta korvata erääntynyttä saatavaa perittäessä aiheutettu vahinko säädetään saatavien perinnästä annetun lain 15 §:ssä.

7 luku

Erinäiset säännökset

32 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan päätökseen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

Jos 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä ei ole tehty määräajassa, hakija voi tehdä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisessa järjestyksessä valituksen, jonka katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Valitus on tehtävä ennen kuin Finanssivalvonta on käsitellyt hakemuksen.

33 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 26 päivänä huhtikuuta 2025.

Sellaisen järjestämättömän luoton ostamiseen tai hallinnointiin, joka on siirretty luotonostajalle ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Oikeushenkilö, joka on rekisteröity perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) mukaiseksi perintätoiminnan harjoittajaksi, saa 11 §:n estämättä harjoittaa tässä laissa tarkoitettua luotonhallinnointitoimintaa kuuden kuukauden ajan tämän lain voimaantulosta edellyttäen, että:

1) oikeushenkilö hakee luotonhallinnoijan toimilupaa kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta;

2) Finanssivalvonta ei vielä ole antanut päätöstä 1 kohdassa tarkoitettuun hakemukseen;

3) oikeushenkilöä ei ole tämän lain tultua voimaan tai voimaantuloa edeltäneen kahden vuoden aikana kielletty osaksi tai kokonaan harjoittamasta perintätoimintaa perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain 16 §:n 2 momentin nojalla.

161/2025

Finanssivalvonta voi kieltää luotonhallinnointitoimintojen suorittamisen 3 momentin nojalla, jos momentissa säädetyt edellytykset eivät täyty tai jos on ilmeistä, että oikeushenkilö ei täytä luotonhallinnoijan toimiluvan myöntämisedellytyksiä.

Helsingissä 25.4.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Elinkeinoministeri Wille Rydman